

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

De immortalitate anime que sua nobilitate exemplis [et] testificatione
probatur. Sermo. iij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

De immortalitate anime.

cū quibus eternaliter letabūtur in gloria celesti: in qua xps benedictus uiuit & regnat in secula seculorum. Amen.
¶ Anima esse immortalis sua nobilitate exēplis & testificatiōe pbat. Ser. iij.

¶ **A**si autē in

perpetuū uiuēt. Dei uiuentis s̄ba sunt. iterum vbi. s̄. Predicant eodē publice amatores mundi: nihil post mortē homini superesse animāq; simul aiunt cum corpore interire: ideoq; nullā agendū bonū esse p̄: futura uita cōsequenda. Cui errorū dānatissimo in hoc sermōe quātū poterim? resistem? Ostendem? autē aīe immortalitē: q̄ a corpore eruta nō mouē: nō corrūpūt nec ut isti aiunt desinit esse: quōmodo beati sunt illi quos dñs inuenerit uigilantes: & vbe illis q̄ negligūt p̄niam peccōz suoz. Ad intellegendū dō qualiter aīa rationalis sit immortalis uenimur tribus modis.

¶ Primus modus erit ipsius aīe nobilitas conditio.

¶ Secūda modū erit mltroz testificatio.

¶ Tertius modū erit exēploz cōsecratio.

¶ Quāta est nobilitas anime cōditio q̄ omnīū corpōz superiorū & inferiorū dignitatem excedit. Caplin. j.

¶ Primus modus ad ostendendū anime immortalitatem dī nobilitas cōditio que utiq; talis est q̄ aīa ipsa rōnalis excedit dignitatē quozūcūq; corpōz: siue inferiorū siue superiorū. Quā aīa omni corpore nobilior sit aīa rationalis probat triplr.

¶ Primo auctoritate.

¶ Secundo ratione.

¶ Tertio exemplo.

¶ Primo pbat auctoritate. Nā inquit Arist. j. de aīa. Aīa autē aliqd meli⁹ esse & antiqui⁹. i. nobilius impossibile est. Impossibilis autē adhuc intellectu. s. esse aliqd nobili⁹. Rōnabilius em̄ esse h̄z & nobilissimū & diuinū s̄m naturā.

¶ Idē in. j. de aīa in p̄ncipio docet qualiter scia de aīa quantū ad bonitatē: honorabilitatē est p̄ponēda alijs sciētis naturalib⁹: q̄ sunt de nūero bonoz honorabiliū p̄pter bonitatē subiecti qd est aīa intellectus q̄ est nobilior: oī corpore. Ad idē dicit Aug. in li. de libero arbitrio. vbi ait: Oīs aīa oī corpore est nobilior: seu melior. Et in lib. lxxij. q̄stionū. Oīs aīa melior est oī corpore. Meli⁹ est em̄ qd uiuificat q̄ uiuificat. Corp⁹ autē ab aīa uiuificat: nō animā a corpore nemo ambigit. Et idē in lib. de duab⁹ aīab⁹. Anima luce ista quā hoies uenerant melior est: quā quidem illa intelligit mēre: hec sensu corpōis immotescit. Et in li. viij. de ci. de. c. xij. dicit: Oī corp⁹ p̄ferunt anime. Et in li. soliloquoz. Quicquid em̄ celi ambitu cōtinet: inferi⁹ h̄ana aīa est. Et idē i li. de quāritate aīe. Quēdam modū fatēdū animā humanā nō esse qd des̄ est: sic p̄sumēdū est nihil inter oīa que dicūtur ipi deo esse p̄p̄nū. Et Chyso. i libro de lapsu m̄di. Quāto celū terra pulchri⁹: rāto aīe pulchritudo oēm formā pulcherrimi corpōis supat. Ad idē est glo. in. c. Cuz sit. et de etate & q̄li. ordi. q̄ dicit: Aīe p̄ciosiores sunt cūct⁹ rebus corpōalib⁹. Idē h̄r. xij. q. j. c. Precipim⁹. & xiiij. q. iij. c. Si habes. Et de penit. & re. c. Eū infirmat. Et. c. de sacrosan. eccl. i. S̄cām.

¶ Secūdo pbat rōne q̄ triplr pōt esse.

¶ Prima ratio creationis.

¶ Secūda ratio ordinationis.

¶ Tertia ratio assimilationis.

¶ Prima rō dī creationis. Quā aīa nobilior est q̄ ipsa corpa creata: & in esse producta si attendam⁹ ad huc tria.

¶ Primū sc̄a quo sit creata.

¶ Secūm sc̄a de quo sit creata.

¶ Tertū qualiter sit creata.

¶ Primo qdē aīa rōnalis creata est a deo opifice summo. An̄ glo. sup illud ps. xxxij. Qui finxit sigillatim corda eoz. dicit: Creauit de⁹ aīas singuloz p̄ se. Aduertēdū tñ q̄ p̄bi qdā cū platōe

dixerunt qd aie fuerit fil create in cor:
 dibus stellaru: t post formatu corpib:
 illis organicis: p orbis planetaruz ad
 hoc viuificadu descēdit: t postmoduz
 corruptis corpib: illuc reuertuntur: t
 postmodū suo loco t tpe iterū ad alia
 corpora descēdit. Hāc opinione videtur
 narrare Macrobius explanās somnuz
 Scipiois. Sed hec opinio est p pbiaz
 qd dicit qd pū accipit fieri in propria
 materia. Hāc si opinio ista esset: aia
 corpib: nō esset pfectior. Fuerūt insup
 heretici qd dē dicētes: qd anime fuerunt
 create in celo cū angelis: qd sunt eius
 dē nature: t postmodū ad suggestionē
 dei reuehūm peccauerunt: t merito
 in peccati in corpora sunt retruse tanq̄
 in carcerē: vt ibi purgent: vt cū purga
 re fuerit ad celestē gliaz reuocentur. Et
 hec opinio est manicheoz qd cōtrariat
 filia opiate: ponēs nullā animā debe
 re dīari. Cōtrariat etiā pbie: cū pōit
 qd corpū cōparat ad aiaz nō sicut pfe
 ctio: sicut carcer. Qd si verū esset:
 sciret qd hō nō esset vera spēs: cum ex
 anima t corpore nō fiat vnū. Et adhuc
 opinio talis p sensibile experientia: qd vi
 demus animā quātūcūqz bonaz nolle a
 corpore separi: adeo vt aie etiā brē vt
 videt in sequētib: inclinationē habe
 at ad ipsū corpū sibi vnēdā. Ideo illa
 opinio est abiciēda Cui Aug. p tradis
 cit li. de ecclē. dogma. vbi ait: Credēdū
 est t firmiter tenēdū qd aie nō sunt ab
 animo create. vt Diogenes finit: aut
 in corpib: seminant. vt Luciferiani. t
 epulō: qd de latinorū affirmāt sed a deo
 aiam creati simul t infundī in corpore
 cōposito t formato. H ille. Qd cōdo attē
 dēdū est de qd sit aia create. Et heretici
 qd a parit etiā t pbi dixerunt aiam de
 dei suba esse pductam. Naz hū Aug.
 pfectissime manichei t gnostici: vt
 per li. vij. sup Beū. ad lram. t li. ptra
 faultā. t in li. de duab: aiab: dicebāt
 qd aia esset oino qd de: est: vel aliquid
 esse de suba dei. Idipm tenuit Euripi
 dea pba vt testat Tullius in li. tuscu. qd

stionū. Et ipse Tullius li. eodē eandē
 qstionū ait: Spūs hūan⁹ ex diuina mē
 te disertus cū nullo alio nisi cū ipso deo
 cōparari pōt. Et Beū. ad Lucillū epla
 lxxij. inq̄t: Nihil aliū est aia qd ps diuis
 in spūs in corp⁹ nrm imersa. Hoc idē
 scripsit supra Macrobius somnū Scipio
 nis. Quā opinione deceit Aug. li. de
 origie aie: qm si ita eēt: aia nec i meli⁹
 nec in peius labi posset. Et iterū. De
 multaz aiarū formatiōe laceraret. Hāc
 idē Aug. li. de fide ad petruz ait: Non
 vnū nature pnt eē qd fecit t factus. Alij
 insup pbi ex elemēt: aiarū stare asserue
 rūt. Et ei scribit Arist. l. j. d aia. Demo
 crit⁹ dixit aiam esse ignē quēdā. In li.
 de vita t morte Arist. legit: Eracti
 tū sp affirmasse deos oēs ex igne esse t
 ex igne vniuersa p̄stare: et aiaz familiā
 eē stillātis eēntie: zeno stoic⁹ t leucip
 pus illō idē p̄stebant hū Tullius li. j.
 qstionū tuscu. Hoc idē affirmabat Hip
 parch⁹ put scribit Macrobius li. j. sup
 somnū Scipionis. Ad illō aut tenere
 moti sunt: qd aia p̄te corp⁹ caler: t re
 cedēte frigeat. Diogenes teste p̄ho in
 j. de aia dixit aiam esse aerē. Cui p̄cor
 darūt Eleates t Crisipp⁹: vt scribit Bre
 gon⁹ naz. zeno in libro de natura hoīs.
 Anaximenes: vt ait Aug. libro. vij. de
 ciui. c. ij. oēs rerum causas aeri dedit.
 Nā dicebat deos aiaz t oia alia ab aerē
 re gigni: cū absqz aere nlla aialia cerne
 rer p̄creari motiqz subito aere p̄dito.
 Dic hū Pliniū in libro de naturali hi
 storia inent horologiū. Thales milesi⁹
 put refert Tullius li. j. de natura deoz.
 materiā posuit in humore eām nascē
 di: t nauitqz deū ex aq̄ cācta formasse: t
 alia hūmōi de aia locuti sunt delatrans
 tes. Cōtra qd theologi pueniūt affirmā
 tes de nihilo a deo aiaz eē creatā. Hāc
 Aug. in libro de quantitate anime ait:
 Nō ex his not⁹ v̄tatitqz naturis aia
 facta est qd istis corporeis sensib: t agi
 mus. Nam neqz ex terra: neqz ex aere:
 neqz ex aq̄: neqz ex igne: neqz ex his oīs
 bus: neqz ex alijs cōiactis horū p̄stare

De immortalitate anime.

animā puto. Nec nūc disputandus est qualiter deus possit ex nihilo aliqd facere q̄ r̄ angelos de nihilo sicut r̄ aīas voluit creare. Tertio attendendum est qualiter aīa sit creata: scilz q̄ spiritalis r̄ incorporealis substantia. Et em̄ Augustin⁹ ait: anima substantia est incorporea regens corpus. Sed ignaris non facile persuadem⁹ spm̄ esse aīam r̄ nō corpus: q̄ vt Thom. dicit. q. lxxv. arti. j. p̄me partis. dicūt sola corpora esse: r̄ qd̄ nō est corpus nihil esse: cū tñ deus spirit⁹ sit Job. iij. c. r̄ angeli spirituales esse dicant. Hinc est q̄ Lactātius in. vii. li. diu. insti. c. ix. de inuisibili deo dicit: Quia deus ab hoīe videtur nō pōt: ne quis tñ putaret ex eo ipso deū nō esse: q̄ mortalib⁹ oculis nō videtur: inter cetera suoz institutoz miracula fecit etiā multa quozū vis qd̄ appareret: substantia autē non videtur sicut est vox odor ventus: vt haruz rerū argumēto r̄ exēplo etiā deū licet sub oculis nō veniret de sua tñ vi r̄ effectu r̄ operibus cernerem⁹. hec ille. Angelos etiā nō solū bonos: sed etiā malos. i. demones esse ex effectu magicarū artū cōspicimus: de quibus nūc loqui omittimus: quia latius suo loco tractabimus. Ad aīam igitur incorpoream veniam⁹: quam esse Alexā. in. ij. sic ostendit. Eadem⁹ inquit quedā corpora que nō nutriunt: nec augmētantur: nec generant: nec mouent nisi motu violentissimo vt lapides. Quedam que nutriunt r̄ augmētant: vt plāte. Quedam dō que ultra hec mouent: r̄ sentiunt: vt animalia. Quedā dō q̄ vltra hec agūt rōne. Si ergo harū operationū esse corporeitas p̄ncipiū r̄ causa: inueniuntur tunc in oīb⁹ opib⁹: sed hoc est falsum. Ergo illud a q̄ ille operationes proueniunt: non erit corp⁹ sed aīa. Insup videm⁹ actiones in quib⁹ conueniunt vegetabilia: r̄ animalia: r̄ homines: vt nutrire r̄ generare. Et videmus actiones cōmunes hoīb⁹ r̄ brutis: in quibus non cōmunicant vegetabilia: vt sentire r̄ imaginari. Et videmus alias q̄ sunt proprie hominibus: vt ratiocinari r̄ intelligere: vt inter bonū r̄ malū verū r̄ falsum discernere: r̄ hōi. Ergo erit in vegetabilib⁹ p̄ncipiū generationis: qd̄ quidē est anima vegetatiua. In animalib⁹ brutis p̄ncipiū mouendi r̄ standi: qd̄ est aīa sensitua. In hoībus dō p̄ncipiū rōnandi r̄ intelligēdi: qd̄ est aīa intellectua. Quisnā explicet quor sunt hoīm operationes: que licet per corpus exerceant tanq̄ per instrumentū nihilomin⁹ ab ipsa procedūt. Quanta est p̄teritā rerū memoriā. Quanta ad futura p̄dictia: Quot picture: quot artes: quot ad capiēdū aues: pisces: r̄ indomitas feras modi distincti: Quot ad pugnam arma: Quot ad nauigandū mare dispositiones mirabiles: Quot ad inueniēdā sciendāq̄ veritatem artū liberaliū scientie. Unde ista in homie. Lerte nō ab ipso corpore: sed ab ipsa aīa. Unde Aug. homines naturas aīe scire volentes redarguit in libro cōfessionuz dicens: Eunt hoīes mirari alta montiū: ingentes fluctus maris: r̄ altissimos lapsus fluminū oceanī ambitū r̄ gyros syderū: r̄ seiplos relinquunt nec mirant. Et in libro de spū r̄ anima idē Aug. dicit: Qm̄ dictum est mihi vt meipsum cognoscā: non possum sustinere vt me habeas incognitum. Magna autē negligentia est nescire qd̄ sit illud quo celestia tam profunde cogitamus: naturalia tam sublimi indagatiōe inuestigam⁹ r̄ de ipso quoz creatore nostro tā subtilia desideramus scire. Nec est rea pegrina: nec longe quodāmodo quo ipsa sapimus: sed adest sem̄ p̄ nobiscuz tractat: loquit: r̄ intrinsecitur. Datū est illi tam ingenti rerū scire secreta: r̄ seipsum cognoscere non pōt. hec ille. Anima itaq̄ spūalis est. Neq̄ ex hoc aīas r̄ angelos eiusdem speciei dicim⁹: lz angeli spūales intellectualesq̄ substantie sūt. Qd̄ Origenes tenet: vt dicit sct⁹s Tho. j. parte

ar. vi. et in. q. vii. scđi libri. q̄stio
 de aia. Cōtra quē idē Tho. dicit: q̄
 que habēt diuersas p̄fectiōes s̄m
 speciem: differūt specie: sed angelus et
 anima habent diuersas rōnes s̄m spe
 cem: ergo angelus et aia differunt spe
 cie. Anima enī rationalis hōi p̄bet spe
 cie et actū specificū: qđ non facit ange
 lus. ¶ Secōdo p̄batur qđ aia omni cor
 pore sit nobilior: rōne ordinationis.
 Quidā est quo ipsa sit finis oīm cor
 porū: imōy p̄b̄s dicit. ij. p̄physi. omniū
 rerū elementorū celozūq; varia pulchri
 tudo. Quāta est in omniū creaturis
 creatis bonitas: quātaq; in cūctis vti
 litas? Ideo audi o aia misera: o aia
 p̄p̄ta qualiter tibi seruiunt vniuersa.
 Respice inquit hugo in libro de arra
 sione. vniuersum mundū: et cōsidera
 in eo si aliquid sit qđ tibi non seruiat.
 Omnis nāq; creatura ad hūc finē di
 rigit: cursum suū: vt obsequijs tuis fa
 ueret et vtilitati deseruiat: tuisq; oble
 tamētis pariter et necessitatibus s̄m
 affluentia indeficientes occurrat. Hoc
 cōmū: hoc terra: hoc mare: hoc aer: cū
 his que sunt i eis vniuersis explere nō
 cessant. hec ille. Et si dicatur debēt ista
 aia ad corporis cōditionē referri: pos
 sumus respondere: corpora ista p̄pter
 animā esse. Unde Aristo. in. ij. li. de aia
 ait: Oia enī corpora physica aie instru
 menta sunt: sicut animalū: sicut et plā
 tarū: tanq̄ gratia anime extrinseca. Est
 ergo corpus anime instrumentū orga
 nicū. Ideo Aug. in li. soliloquio: ū ad
 deū dicit: Oia dñe que dicūtur sub pe
 dibus hoīs subiecisti vt solus hō sup
 omnia tua tuus esse totus. Exteriora
 nāq; p̄ corpore cuncta creasti: ipsum
 hō p̄ aia: aiam hō pro te: vt tibi solū
 careret: solum amaret: et possideret ad
 solaciū. hec ille. ¶ Tertia ratio ad ostē
 dendū aie immortalitatē dī: assimilatio
 nis: qđ aia deo assimilaf. Nā Beñ. s. di
 p̄rdes. Faciam? homines ad imaginē
 similitudinē nostrā. Qđ negātes hez

retici reputant. xxiij. q. iij. c. penultio.
 De ista vō similitudine dicem? suo lo
 co diffusū. Nūc tñ dicim? aiam deo si
 milē qđ sicut deus est simplex et nō cō
 ponit: sic aia qđ de nihilo est creata: si
 cut de? est immortalis: ita et aia. Et alie
 sunt hōi similitudines qđ nō accipiū
 tur s̄m idētitatē: sed s̄m quandā p̄o
 portionē. ¶ Tertio p̄bat exēplo: qđ oī
 corpore sit aia nobilior. Nāz videmus
 sc̄tōs crucifixisse corpora sua et dura pen
 tentia castigasse vt anima salua fieret.
 Quanta fuit pauli p̄imi heremite pe
 nitētia in heremo: de quo scribit Die
 ro. in vitis patrū. Oēm in solitudine du
 xit eratē cibū et vestitū ei palma p̄be
 bat. Quid fecit Antoni? quid hylari
 on? quid Machari? quid Francis? quid
 Dominic? O sancti et amici dei:
 dicite nobis quare torvigilijs et oratio
 nibus et disciplinis carnē vestras mor
 tificastis? Respōdebūt certe oēs. Pro
 pter aiam. O martyres triūphantes:
 cur vos tot cruciatib? exposuistis? tot
 supplicijs: et mori nō recusauistis? Ite
 rum et ipsi clamabūt et dicent: Propter
 aiam. O iesu benedicte: cur tu triginta
 annis in mundo et ampli? famē: sitim:
 labores: sudores: vulnera: et liuores su
 stinuisti? Stari clamabit. Propter ani
 maz. O aia nobilis: o aia delicata: cur
 tuam in tot exēpplis nobilitatē nō cur
 ras agnoscere? Respice aia misera: qđ
 carnē p̄ te suscepit xp̄us: p̄ te paup̄ na
 tus est in p̄sep̄io: p̄ te circūcisus: p̄
 te pegrinatur in egyp̄tū: p̄ te ieiunat:
 p̄ te orat: p̄ te lachrymas: p̄ te pati
 tur: p̄ te sanguinem fudit. Ideo Beñ.
 in meditationib? ait: Sublime est aie
 principū: que nō nisi sanguine xp̄i re
 dimi potuit. Quaz ergo cōmutionē
 pro aia tua das: qđ p̄ nihilo das illam?
 Nōne dei fili? cū esset in sinu patris a
 regali bus sedib? p̄pterea descendit: vt
 eā liberaret a potestate diaboli? Quaz
 cū vidisset pet̄oz funib? uretitam iam
 iamq; demonib? tradēdā vt morte dā
 naret p̄petua: fleuit sup illā que fieri

De immortalitate anime.

se nesciebat. Nō solū autē fleuit: s; etiā
femori permisit: vt sui sanguinis p̄cio
redimeret. h̄ ille. Et Hugo i libro de ar
ra sp̄se ait: Ampli mibi vtilis esse nō
debeo qui tātū deo placui vt mori di
gnaret ne perderet me. Patet ergo ex
dictis quanta sit a se nobilitas: et quan
tū corpa cōcta dignitate p̄cellit. quā
tū infelicissimi p̄tores suis miseris vi
lem fedāq; reddāt ac faciūt. Cui itaq;
tanta sit anime nobilitas: quō poteri
mus eā dicere interire cū corpore: qua
si deus tā egregiā creaturā cōdidisset:
vt eā tāz breui tpe perimeret. Condu
dendū est ergo cū verbis catonis q̄ in
li. de senectute Licero scripsit vbi sic ha
betur: Sic mihi persuasi: sic sentio: cū
tanta celeritas animoz sit: tāta memo
ria p̄teritoz futuroz puidētia: tot ar
tes: tāte sciē: tot iuēta nō posse eaz na
turā q̄ res ipsas cōtineat esse mortālē.
¶ Quā animam esse immortālē testifica
tione p̄batur. Caplm. ij.

Secūsus modus ad ostenden
dū anime immortalitates: d̄
multozum testificatio. Addu
cemus autē tria testimonia:

Primū est philosophoz.

Secūm est sanctoz atq; doctoz.

Tertiū est theologoz.

¶ Primū testimonium est p̄hoz: q̄ suo
modo anime imortalitatē p̄fessi sunt.
Ubi Seneca ad Lucillū epla. xxxvj. sic
ait: Adus illa quā pertimescim⁹ et re
cusam⁹ iter mutat: vitā nō eripit. Ali⁹
enī expectat qui nos reponat in lucez
dies. Idē in libro de naturalib⁹ q̄stio
nib⁹ ait: Si tranquille volum⁹ viuere: in
expedito habēda est aīa: vt siue illā in
fidie: siue egritudies perāt: quid aliud
debeo nisi vt erreat erborari: et cū oīb⁹
eā bonis emittere: Vade in quā: vade
fortiter: vade feliciter: nihil dubitans:
fac q̄ q̄nq; faciendū est. En rerū natu
ra q̄ generant expectat et loc⁹ isto me
lio: et tutio. Auerois sup. ij. metaph.
Anima rōnalis manet post mortē: et si
nis p̄speritatis eius erit si contingat

primō motori. Galien⁹ in libro de sper
mate. Sicut lumen solis qd̄ est incor
porale separatur ab aere ab omni oen
loz intuitu sine corruptione: sic et an
ma sine sui corruptione sep̄rat a cor
pore. Plato insup p̄bs nobilissim⁹ ani
me immortalitatē p̄mo cōfessus est.
Nam vt dicit Macrobius in libro sa
turnaliū. Et A. Belli⁹ in libro sequē
acticarū libū edidit de immortalitate
anime: quē Tull⁹ transtulit in latinū.
Denominat autē ille liber a p̄bedrone
quodā Socrati et Platoni adeo dicit
cro: vt plato nomini suo libū dicaret.
In dicto igitur libro plato sic ait: Per
fectus et purgatus hinc transtēs hōbita
bit cū deo. Idē plato in Timēo. Ani
ma est immortalis et fm q̄ vicerit p̄s
fides vel victa fuerit p̄miabitur: vel
puniet p̄ hanc vitā. Macrobius in
prologo sup somniū Scipionis sic ait:
Sic habeto omnib⁹ q̄ patriā seruaue
rint inuenerint auerint: certū esse in
eo diffinitū locū vbi beati sempiterno
euo fruam. Lact. libro. vij. diuinaris
insti. aduersus gen. refert: q̄ Polices
quidā cōsuluit Apollinē milesiū: vt res
remaneat anima post corp⁹: an dissol
uatur. Qui r̄ndit. Anima q̄ diu vincu
lis tenet in corpe corruptibiles: passio
nes senties mortalib⁹ cedit dolorib⁹.
Cū nō humanam solutionē p̄nelocifi
mam post solutū corpus inuenit: oīno
ad ethera fert: et manet in eternū. Lu
lius in q̄stionib⁹ tuscularis sic ait: Tō
est lugēda mors quam sequit immor
talitas. Idē in Phil. Breuis a natura
nobis data est vita: sed memoria bene
acte vite sempiterna. Que si non esset
longior: q̄ hec vita: quis esset tā amēs
qui maximis doloribus et periculis ad
laudē gliosamq; cōscēderet? Salust⁹
in libro de repu. dicit: Diuitiaz et fame
gloria fluxa atq; fragilis est: virtus
clara eternaq; habet: ergo f̄ clara faci
es: magne diuitie: ac heu res corpore
briem dilabunt: ingenia et egregia faci
noza: sicut aīa immortalia sunt. Quis

niam dicit: Si quis sciat quod sit finis bonorum, quod vera felicitas nunquam sibi videbitur peritura, morte perire. Lucretius. Revertitur idem retro de terra quod fuit ante. Sed quod missus est ex etheris oris. Id rursus celi fulgentia templa receperat. Cicero in libro de senectute dicit: Apud xenophontes aut moriens Lyzus maior hoc dicit: Nolite arbitrari o mibi charissimi filii mecum a vobis discessero nusquam aut nullum fore. Nec enim dum eratis vobiscum animum meum videbatis; sed cum esse in hoc corpore et his rebus quas gerebam intelligebatis. Eundem ergo esse creditore etiam si nullum videbitis. Nec vero clarorum virorum post mortem honores permantent: si nihil ipsorum animi efficeret quo diutius memoriam sui tenerem. Sibi nunquam quidem persuadere potest animos cum in corporibus essent mortalibus vivere: cum erissent ex his emori. Et paulo post. Verum ex vita ita discedo tanquam hospitem: non tamen e domo. Comorandi enim nobis natura diuersum dedit non habitandi. O preclarum illud dicitur: cum ad illud diuinorum animorum conditum ceterum proficiscar: cumque ex hac turba et colluuium discedam. Proficiscar enim non solum ad eos viros de quibus antea dixi: verum etiam ad Latone meum quo nemo vir melior natus est: nemo pietate prestantior. Et in eodem libro. Introduxit Latone sic dicitur: ego vestros pres. P. Scipio tuus. C. C. Zeli. viros clarissimos: mihique amicissimos vivere arbitror: et ea quidem vita: que est sola vita nominanda. Nam dum sumus inclusi in his compaginibus corporis: munere quodam necessitate et graui ope perfungimur. Est enim celestis animus ex altissimo domicilio depressus: et quasi demersus in terrarum locum diuine nature: eternitatisque contrarium. Sed credo deos imortales spirasse animos in humana corpora ut essent que terrarum fuerent: quique celestium ordine ceterum plures imitarentur cum vite modo atque copulata. Nec me solum ad disputatio impulit: ut ita scriberem: sed nobilitas etiam summorum philosophorum et autoritas. Audiebam

pythagoreosque incolas pene nostros qui essent italici philosophi quodam notati nunquam dubitasse: quoniam cuncta mente diuina: delibatos animos haberent. Demonstrabant mibi preterea que Socrates super primo vite die de immortalitate animorum disseruisset: is que esset omnium sapientissimus oraculo Apollinis iudicatus. Similiter Didymus ad Alexandrum cuius verba hec sunt. dicit: Nos non sumus huius mundi incolae: sed aduenere: nec ita in orbem terrarum venimus: ut in eo libeat persistere: sed transire. Properamus enim ad patriam legibus nullis delictorumque ponderibus pergruati. Valerius Maximus libro. ii. c. f. anime immortalitate fatei asserens fuisse mores galloz mutuarum pecunias ut eas recipere apud inferos. Quid plura. Philosophi non tamen verbo: sed etiam exemplo anime ostendunt immortalitatem. Nam refert Augustinus libro. f. de ciui. dei. c. xxi. quod philosophus quidam cui nomen Theobrotus lecto Platonia libro de immortalitate anime: de muro se precipitavit deit atque iterfecit seipsum. Et Lactantius libro. ii. diuinarum instit. dicit: Multi ex his que eternas esse animas suspicabant: tanquam incertissimi migraturi essent sibi ipsis manus intulerunt. ut Cleantes: Crisippus Zeno: et Empedocles. et ex romanis Cato que fuit in omni vita sua socratice vitae imitator. Quorum horum historia omissa: de Latone libet aliquid declarare. Plures enim sic dicti sunt. Fuit namque quidam Cato Celsiorum: de quo meminit Tullius libro. f. de amicitia: quem etiam comedauit Plinius de viris illustribus: asserens quod quadragesies quater accusatus: pro se solum casum dixit: optimeque fuit absolutus. Et Valerius libro. viii. sub rubrica de studio et industria dicit: Numquam fuit ita aggrauatus quod per alium defensionem diuoluisset. et Tullius in. q. tuscul. di. li. f. quod fuit in eo tanta eloquentia quanta illis temporibus dici posset. et Valerius ubi. f. inde quod erat doctissimus: his grecis et latinis. Varias tamen didicit sed Plinius de viris illustribus: dum iam esset senex in sardinia. prope hic ut notat in speculo: tedio duplicis gratane affectus: ut beatiorem vitam frueret se

De immortalitate anime

ipsum interfecit. Fuit alius Lato filius
supradicti vir bellicosus: de quo Fron-
tinus de re militari refert: quod dum in bel-
lo contra macedonem regem pugnaret
equo lapsus: cum se recollectisset: ani-
ma uertit gladium cecidisse evagina:
quod fortiter recuperavit: et vulneratis
hostibus ad suos rediit. Quod exemplum
adeo romanos accendit ad plium: et mace-
dones terruit: ut macedones vincerentur.
Fuit et alius Lato qui Marcus La-
to dicebat filius supradicti et nepos
Censorini qui consul in africa diem clau-
sit extremum. Fuit et alius Lato qui et Po-
cius filius preedicti Marci Latonis:
qui vricensis dicitur: quod in vrica lybie ciui-
tate se occidit. Et de hoc loquitur Lact.
in autoritate allegata. Causa autem fuit
ut non subiret a cesare: quoniam ipse pom-
peianas partes fuerat secutus. De quo
Aug. libro. 5. de ciuitate dei. c. 22. dicitur
cit quod non fortitudinem: sed impatiencia se
peremit. Quod confundi deberent christiani
anime negantes immortalitatem: quoniam
doquid et ipsi philosophi gentium non
et ope animam nunquam mori tam lucidissi-
me testificati sunt. Quod et testimonium
est sanctorum atque doctorum. Quos quippe san-
cti anime immortalitates predicant. Unde
Sap. 11. c. dicit Salomon. Iustorum
anime in manu dei sunt: et non tanget
illos tormentum malicie: visi sunt oculis
insipientium mori: illi autem sunt in pa-
ce. Et Jacob patriarcha Gen. 37. cum
sibi filii dixissent de Ioseph quod fera pes-
sima deuorasset eum. Descendam inquit
ad filium meum lugens in infernum. Et To-
bias cum secum fuisset dicebat his qui in-
sultabant ei Tob. 11. Filii sanctorum sunt:
et illam expectant vitam quam deus da-
turus est his qui fide suam nunquam mutant
ab eo. Septem fratres insuper cum certi
essent de anime immortalitate testificati
sunt. 11. Machab. 7. Cum enim Antiochus
contra fas compelleret eos carnes porci-
nos comedere: nec uellent obedire: iussit
sibi sartagines et ollas eneas succedi: quod
bis statim succensis iussit eis quod prius fue-
rat locutus amputari linguam: et cute car-
pitibus abstracta: summam quoque manum
eis et pedes precidi ceteris eiusdem fra-
tribus et mire insipientibus. Et cum iam
per omnia inutilis factus esset: iussit ignem
ei admoueri: et adhuc spirantem torrens
in sartagine. In qua cum diu cruciatus
ceteri una cum matre inuicem se hortaban-
tur fortiter mori. dicit Dominus deus in ser-
uis suis consolabitur. Mortuo hic primo
secundus caput: et cute capitis eius cum capillis
detracta interrogabant si manducaret
prius quam roto corpore membra singula
puniretur. At ille respondens patriam
dixit: Non faciam. Non ideo: quod frater
meus crudeliter consecutus est mortem
negabo dominum. Propter quod et ille sequens
in loco primi tormentum suscepit: et in vltimo
spiritum sustulit: sic ait: Tu quidem scelestissime
in presenti vita nos perdis sed rex mundi
defunctorum nos pro suis legibus in eterne
uite resurrectione suscitabit. Post hoc
tertius illudis: et linguam postulatam
atque pro pulit: et manus constantem ostendit
cum fiducia ait: Et celo ista possideo: sed
propter dei legem nunc hec ipsa despicio:
quod ab ipso me maiora recepturam spero.
Ita ut rex et qui cum ipso erat mirarentur
adolescens animi: quod quasi nihil illi
maret cruciat. Et hoc ita defuncto quod
tunc vexabant sibi torquentes. Et cum tunc
esset ad mortem sic ait: Porius est ab ho-
minibus morti datos spem expectare a
deo: iterum ab ipso resuscitandos. Tibi
enim resurrectio non erit ad vitam. Et cum
eum amouissent quintum vexabant. At ille
respicens in eum dixit: Potestates inter
hoies habes cum sis corruptibilis facis
quod vis. Noli autem putare genus nostrum a
deo esse derelictum. Tu autem patienter sus-
tine et videbis magnam potestatem ipsius:
quali te et semetipsum torquent. Post hoc
ducebat et sextum. Et is mori incipiens
sic ait: Noli frustra errare. Nos enim pro-
pter nosmetipsos hec patimur peccan-
tes in deum nostrum digna admiratione
facta sunt in nobis. Tu autem patienter
sustine et videbis magnam potestatem ipsius

qualiter te et semē tuum torq̄bit. Post
hāc dixerat et septimū: q̄ fili mō aiose
tomēra excepit. At mater p̄ns exstēs
morientibz filiis talia loquebat: Nes
scio qualiter in vtero meo apparuistis
Nec em̄ ego sp̄m et aīam donavi vo
bis et vitā et singuloz mēbra nō ego ip
sā cōpēgit: s; mūdi creator: q̄ formavit
hoīs natiuitatē: autq; omniū inuenit
origiē: et sp̄s vobis iterū cū mīa red
deret vitā. Ad vltimū cū ad adolecen
tiorē venissent dicebat: Fratres mei
modico nūc dolore sustērato sub testa
mento vite eterne effecti sunt. Post
quos oēs et mater cōsumpta est. Simi
liter doctores sancti aīe immortalita
tem testant. Primus nāq; est Aug. q̄
xiiij. lib. de trimi. c. iij. ait: Aīa h; mor
tē suaz: cū vitā beata caret: q̄ vere aīe
vita dicēda est. Sed immortalis: ideo
nācupaf: qm̄ qualicūq; vita etiā vita
miserima nūq; desinit viuere. Et idēz
in libro de sp̄ et aīa dicit: Immortā
lis est anima: ne a creatoris sui simili
tudine discrepare videat. Nō em̄ pore
rat esse imago et similitudo dei: si vllō
mortis termino clauderetur. Et in lib.
de ecclē. dogma. ait: Soluz hominem
inuenimus habere aīaz substantiā: q̄
eruta corpore viuūt: sensus suos atq;
ingenia viuaciter tenet: nec cū corpo
re moritur sicut arabi asserūt: nec post
modicū iteruallū sicut zeno q; subalr
viuit. Et idēz in ench. et ponitur. xij.
q. ii. c. tps. Tēpus qd̄ inter hoīs mortē
et vltimā resurrectionē interpositū est
aīas abdu; receptaculis cōtinet: sicut
vnaqueq; digna est vel rege vel erūna
pro eo qd̄ sortita est in carne dū viue
ret. Et h;e. li. iij. dīal. sic loquit: Tres
vitales sp̄s creauit oīpotēs de; . Unū
qui carne nō regit: nec cū carne morit
Aliū q̄ carne regit: sed nō cū carne mo
rit. Tertiuū q̄ carne regit et cū carne mo
ritur. Primus est angelicus sp̄s. Se
cūdus est sp̄s hūanus. Tertiuū ē sp̄s
imūtoz oīm; brutoz aīaliū. hec ille
Et Piero. ad bñdictū eūdē rephēdēs

de immoderato dolore pro morte filie
sue dicit: Charitatis tue scripta p̄cepti
in q̄b; animū tuū dolore cōmōtu de fi
lie dormitione cognoui. Non aliud in
te admirat; sum q̄ xpiani pectoris in
rextutē ablatā fuisse. Stupēo mirū si
dei penetratū vulnerib; orbitat;: quē
sopire debuerat spes resurrectionis: re
gni celestis. Et Anastas; papa. xij. q.
ij. c. h̄nt. ad idē ait: Habet for: sitan illi
iustā lōgi doloris excusationē: q̄ vitāz
alterā nesciūt: q̄ de hoc seculo ad meli
us esse trāsitū nō cōfidūt. Nos autē q̄
hoc credim; et docemus: cōtristari mi
mū de obeūtib; nō debem;. At vt
cōcludam; audiēdus est xps qui. x. c.
Mat. dicit: Nolite timere eos q̄ occi
dunt corpus: aīam autē nō possunt occi
dere. Sed pot; eū timere q̄ pōt aīaz
et corpus pdere in gehēnā. Et Mat.
v. Gaudeat et exultate: q; merces vestra
copiosa est in celis. Mat. xxv. Ibi
hi in suppliciuū eternū: iusti autē in vitā
eternam. Omitto alioz testimonia ne
lōgitudine verbor; audiētes tedū sus
scriptant. Hoc tñ addens q̄ omnia que
scripta sunt taz in vtroq; testamento
q̄ in libris doctoz ecclē hanc virtutē
directe vel indirecte cōcludūt. Q̄ Ter
tiū testimoniū ē rheologoz q̄ i. ij. di.
xix. mltiplr aīe imortalitatē defendūt
Est tñ hui; veritatis inter ceteros des
fensor acerrim; di. Bon. vbi. s. ar. j. q.
j. q̄ ait pmo: q̄si p̄siderem; aīaz i cōpa
ratiōe ad diuinā iusticiā: necesse est il
laz esse imortalē. Ad diuinā q̄ppe iusti
ciam spectat: vt nihil qd̄ bñ et iuste fit
vergat i malū eritū. Sed hm̄ oēs sapi
entes et morales phos: pot; d; hō pa
ti mortē q̄ recedere a veritate vite: et a
veritate iusticie: Sed si oīno p̄meret
aīa: p̄meret oīs iusticia q̄ est in ipaz:
ergo talis p̄pessio q̄ ē iusta: et quā lau
dat oīs rō recta malū h̄ret exitum: qd̄
est p̄tra diuinā iusticiā. Q̄ Scdo si cōfi
derem; aīaz in cōparatiōe ad p̄piaz
virtutē necesse ē eā eē imortalē. Nā
cuiuslibet substātie corruptibilis opes

De immortalitate anime.

ratio antiquat & senescit in tpe. Sed
aie ronalis opatio: nec antiquat: nec
senescit in tpe: immo iuuenescit: q: in
antiqs est sapiētia: & in multo tpe pru
dētia. ¶ Tertio si cōsideremus aiaz in
cōparatiōe ad suū finē necesse est eam
fieri immortalē. Nā finis imponit ne
cessitatem his que sunt ad finē. Finis
hō ipsius aie est beatitudo. Si ergo
dñs eē nō pōt: q: bonū qd hō pōt amīt
tere: igit necesse est aiaz esse immortalē.

¶ Quā aiam esse immortalē exēploꝝ cō
ruscatione pbatur. Caplin. iij.

¶ Eritus modus ad ostēdēdum
anime immortalitatē est exem
ploꝝ cōruscatio. Possūm aūt
subdistinguerē tria exēpla.

¶ Prīmū exēplū dī apparitionis.

¶ Scōm exēplū dī exauditionis.

¶ Tertū exēplū dī defensionis.

¶ Prīmū exēplū dī apparitionis. Et si
dicat qūo pōt aia apparere cū sit inui
sibilis & incorpēa. Dicimꝰ q: deo volē
te apparēt aliqū aie in vigilia: & aliqū
in somnīs. De apparitiōe in somnīs nō
est dubiū q: visio illa ē imaginaria q: sit
p aliquā repñtationē alicuiꝰ rei corpo
ralis. Illa nō apparitio q: sit i vigilia
sicut apparitio moyſi Mat. xvij. i trās
figuratiōe & aiaz aliārū: de qbꝰ dicit
in sequētibꝰ qualis fiat difficile est assi
gnare. Nā aliq: dicunt q: aia moyſi ap
paruit ibi i pprio corpe qd assūpsit ad
tpe. Quidē tēnere Aug. i li. de mira
bilibꝰ sacre scripture. li. iij. c. iij. Sed
dicit Tho. iij. pre. q. xlv. ar. iij. q: liber
ē false ascribit Aug. iō q: ibi tradunt
nō sunt autērica. Frē alij dicūt q: aie
pnt apparere i aliēntis corpibꝰ assūptis
sicut apparēt āgeli. Recitat Dionysꝰ
in epla ad Timotheū: qualis Petrus &
Paulus sibi appuerūt i hec vba. Attē
de miraculū vide p dīgū frater Timo
thee. Die em̄ victimatōis eoz psto fui
Post mortē nō illoꝝ vidi eos inuicem
manu ad manꝰ intrātes portas orbis
& indutos veste luminis: & colore clari
tatis & lucis ornatos. hec ille. In legē

da insup pauli narraſ q: cū ipse dices
ref ad locū passiōis cuidā matre plā
tulle erit discipule obuiant. q: hō Diony.
alio noie lenobia nūcupabatur. Que
rēs orationibꝰ Pauli cōmēdare cepit
Cui paulus. Uade plantilla eterne las
luris filia: cōmoda mihi velū quo cas
put tuū tegis: & illo oculos meos liga
bor: & postmodū illud tibi restitūā. Eū
ergo ad locū passiōis venisset: versus
orientē manibꝰ in celū extēsis deuorū
sime cū lachrymis prima vice orauit.
Postmodū vt dicit Dionysꝰ suis ocu
lis imposito velo plātille extēdit collū
& suscepit coronā. Et pcutiente carnifi
ce amputatū est caput pauli. Tūc bea
tissimus in ipso scitu explicauit velus
collegit sanguinē ppriū & ligauit eus
& obuoluit & tradidit eū femine. Ere
uerſo carnifice dixit ei Lenobia. Ubi
dimisisti magistrū meū paulū. Rnd r.
Cū socio iaceret ibi extra urbem in valle
pugilū: & velo tuo velata est facies ei.
Et ipa ruidens ait: Ecce nūc intrauit
petrꝰ & paulꝰ indutus veste pcedara: et
coronas fulgētes habebāt in capribꝰ.
Et prulit velū sanguine cruentatū: et
mōstrauit eis. Propter qd multi fuerūt
ad xpm cōuersi. ¶ Scōm exēplū. In le
gēda quoz pauli primi heremite le
git q: beatus Antonius ille magnus vi
dit angelos aīam pauli ad celos defe
rentes. Qui currēs ad eū cellā inuenit
eū genibꝰ flexis ad modū orātis: ita vt
vinere eū estimaret. Sed cū mortuum
didicisset: dixit: O sanctissima aia qd
gerebas in vita: in morte monstrasti.
Sicq: adiutorū duoz leonū supuen
entiū: ipm tradidit sepulture. ¶ Tert
um exēplū est de sancto Germano: de
quo dicit Greg. ij. dialogoz: q: scrips
tus: ipſi aiaz in globo igneo ad celus
ferri ab angelis aspexit. ¶ Quartū exē
plum est de beato Frāscō: de quo res
fert dñs Bon. in legēda maiori: q: illa
hora q: obdormiuit: vnꝰ ex fratribꝰ vi
dit ipsius aiam sub specie stelle peful

gide in celū recto tramite sursum. ferri
 Minister quocq; fratru terre laboris:
 qui tūc erat frater Aug. vir vtiq; san-
 ctus & iustus in hora vltima positus: cū
 aspēdit amississet loq̄la: audientib; qui
 stabāt subito clamauit & dixit: Expe-
 cta me p̄: expecta me p̄: hāvenio tecū
 Querentib; aut fratrib; & admiratib;
 cur sic loqueret: r̄ndit. Nonne videtis
 patre n̄m Frācisē q̄ vadit ad celum.
 Et statim sc̄ta illa aīa migrās a carne
 patre est secuta sanctissimū. Ep̄us in
 sup assisū ad oratorū sancti Micha-
 elis in mōre gargano tūc ep̄is peregrī
 nationis cā preerat. Cui b̄t̄s Franci-
 scus in nocte trāsitus sui apprensus di-
 xit: Ecce relinquo mūdū & vado ad ce-
 lū. Mane igit̄ surgens ep̄s socijs nar-
 rauit q̄ viderat. Et assisū rediēs cū sol-
 licite requisisset certitudinalit̄ recogno-
 uit q̄ ea hora qua sibi p̄ visionē inno-
 uit: beatus pater ex hoc mūdo migra-
 uit. Quintū exemplū est de b̄t̄o Mar-
 tino: de quo refert b̄t̄s Severus in suo
 dialogo: q̄ b̄t̄s Severinus ep̄s coloni-
 ensis dū die d̄nica cū suis clericis post
 matutinas loca sc̄ta vīstaret: illa ho-
 ra qua vir beatus obiit audiuit chorū
 canentū i sublimi: dixit itaq; suis. Do-
 minus me. Martinus ep̄s migravit ex
 hoc mūdo: & nūc āgeli canēdo deferūt
 eū in celū. Eodē quoq; tpe mediolani
 Ambrosius ep̄s erat. Cū aut̄ celebraret
 d̄nica die: erat cōsuetudo vt veniēs le-
 ctō: nihil legeret p̄sumeret p̄sc̄ sc̄is
 p̄ nutu iussisset. Factū ē aut̄ vt illa die
 d̄nica nullus extaret q̄ lectionē b̄t̄i pau-
 li legeret: qua b̄t̄s antistes sup sc̄tū
 altare obdormiuit. Quē cū nullus exci-
 tare p̄sumeret trāsacto lōgo spacio
 excitauerūt eū dicētes: Jā hora p̄terijt
 R̄ndit b̄t̄s Ambrosius. Nolite turba-
 ri. Multus mihi valet sic obdormisse.
 Quia tale miraculū d̄ns dignatus est
 ostēdere. Nā nouerit̄ fratre meū mar-
 tinū sacerdotē egressus fuisse de corpe
 me aut̄ eius funeri obsequiū prestasse
 Tūc illi stupefacti dies & tpo notant

atq; reperiunt sicut dixerat illis Ambrosius. Sextū exemplū est sanctorum
 Seruasij & Prothasij martyru: quoru
 corpa inuenit beatus Ambrosius an-
 no secūdo Theodosij mediolani. Nam
 sibi apparuerūt & etiā cū eis apparuit
 paulus: & declarauerūt locum in quo
 sua corpora erant recōdita. Que ma-
 gna deuotione Ambrosius ad basilicā
 fauste reposuit. Septimū exemplū est
 de inuētionē corporis sancti Stephas-
 ni: quod repertū fuit hierosolymis ap-
 parente Samalele presbytero cuidam
 Luciano. Et ne per singulos ire neces-
 se sit: multa visa sunt etiā post mores
 de statu defunctorū in quib; aīarum
 immortalitas apertissime demōstrat.
 Secundū exemplū d̄: exauditionis.
 Si em̄ aīe sc̄torū nō uiderent in regno
 dei: quō possent hoīes mūdi i suis peti-
 tionib; exaudiri. Quō aut̄ exaudiantur
 patet de illis q̄ se v̄rgini gloriose Ka-
 tharine: Antonio: alysq; sanctis cōmē-
 dant: quoz suffragijs a multis pericu-
 lis & aduersitatibus liberant. In tem-
 pestate maris naufragiū patientibus
 in egritudine: varijsq; angustijs labo-
 rantib; quoties subuenit virgo beata
 Quid igit̄ referes tu o fili perditionis
 Est ne mortua virginis anima: est ne
 mortua aīa beati Antonij: Nunquid
 mortua est anima b̄t̄i Ursule aliorūq;
 sanctorū: Absit tā impiū erro:ē cogita-
 re. O pater Frācisce quō aīas tuā dice-
 re possum: mortuā q̄ post mortē tuam
 tantis exhibuisti subsidia charitatis:
 Narrat d̄ns Bon. hoc miraculū in legē-
 da maiori beati Frācisce: q̄ in p̄tibus
 cathalonie accidit virū quāda noīe Jo-
 hānē b̄t̄o Francisco deuotū: quodā se-
 ro p̄ quādā viā sc̄dere: in qua p̄ inferē-
 da morte insidie latitabāt: non quidē
 sibi: sed cuidā alteri. Erurgēs aut̄ quā-
 de insidjs cum hostē suum eū esse pu-
 tare: tā letaliter eum plagis pluribus
 gladiauit: vt nulla p̄sus subesset spes
 recuperande salutis. Cum igit̄ iudicio
 medicoz ip̄s desperata esset curatio:

De immortalitate aīe. Sermo III

conuertit se ad beati Frācisca patroci
nū: & quāta poterat deuotiōe salutem
postulabat. Cui nocte astitit qdā in ha
bitu fratris minoris p fenestrā ingres
sus: q̄ vocās eū dixit: Quia fiducia ha
buisi in me: ecce dñs liberabit te. A
quo cū eger inq̄reret q̄s esset. Frācisca
se esse rñdit. Et statim appropinquās
vulnerū suoz ligaturā resoluit. Et cuz
vnguēto p oēs plagas vt videbat p
uixit. Statimq̄ sentit se pristine resti
tutū sanū: n. Quo facto bt̄s Frācis
scus secessit. At ille vrozē letus voca
uit. Que celeriter currēs: & stare iā vi
dēs quē sepeliendū putabat in crasti
nū vicinā torā clamore cōpleuit. Ac
currētēs aūr sui cū niterent illū tāq̄
freneticū in lectū reponere: & ille renu
ens oñderet & assereret se sanatū: tāto
sunt stupore attoniti: vt quasi sine mē
te oēs sint effecti: & ipsum fantasticum
esse crederēt: q̄ quē pauloante p̄spere
rāt plagis atrocissimis laniatus: ple
na videbāt incolumitate iocūdū. Qui
bus ille q̄ factus fuerat sanus ait: No
lite timere: q̄ sc̄t̄s Frācisus mō a lo
co isto recessit. Et illarū sacrarū manu
um tactu me itegre liberauit. Inquit
post hec dñs Bon. Digne quidē bea
tus p̄ carne iā mortuus & viuēs cum
xpo p̄sentie sue ostēsiōe mirabili: & ma
nuū sacrarū palpatōe suauī vulnera
to letaliter viro sanitatē cōcessit: cum
illū in se stigmata tulerit q̄ misericor
diter moriēs & mirabiliter resurgens:
vulneratū gen̄ humanū: & semiuuū
relictū plagarū suarū virtute sanauit
¶ Tertū exēplū d̄: defensōis. Sc̄t̄orū
quippe patrocinia q̄bus sepi⁹ populi
subsidū defensōis obrinuerūt: aīam
oñdūt immortalē. Scribit nāq̄ in. ij.
Macha. c. xv. qualiter cū Judas Ma
chabes cogeres bellū cōmittere cōtra
Nicanorē q̄ hierlm̄ tēplā dissipare vo
lebat essetq̄ Judas i locis samarie cū
paucis q̄ timebāt p̄pter paucitatē suā
hortat⁹ est eos Judas: exposito som
no qd̄ in eadē nocte viderat in hunc

modū. Viderat em̄ summū sacerdotē
defunctū: iā man⁹ p̄cedentē orare p̄
populo iudeoz. Post hunc apparuisse
Hieremiā pp̄baz dedisseq̄ ipsi Jude
gladiū aureū: & dicēre: Accipe gladiū
sanctū: in quo p̄cidas aduersarios po
puli mei israel. Qua visione cōfortati
qui erāt cū Juda impetū fecerūt in ho
stes: & p̄strauerūt ex eis nō minus q̄
trigintaq̄q̄ milia. Nicanore eū eis in
terēpto. Et redierūt hierosolymā b̄ndi
cētes deū: caput Nicanoris & manū cū
humero absclam: cōtra tēplū suspēde
res. Nōne sc̄t̄s Mercurius Julianū
apostatā interfecit? Nā cū ipse cōtra p̄
sas incederet manu forti in nocte vi
dit Basilus in ecclia sc̄tē Marie in vi
su multitudinē āgeloz: & i medio quā
dā feminā in throno stantē: & astānd⁹
dicēte: Vocate mihi cito Mercurium
qui Julianū apostatā occidat: q̄ me et
filii meū supbe blasphemar. Erat autē
Mercurius qdā miles q̄ ab ipso Ju
liano p̄ fide xpi fuerat interfecit: & in
eadē ecclia erat sepult⁹. Statimq̄ san
ctus Mercuri⁹ cū armis suis: q̄ ibi ser
uabant affuit: & iussus ab ea in plū p̄
perauit: & monumētū suū aperuit. Et
pergefactus autē Basil⁹ ad locū vbi
sc̄t̄s Mercurius cū armis suis q̄se
bat iuit: & monumētū suū aperēs: nec
corpus ibi: nec arma inuenit. Sequē
ti mane ibidē rediēs: inuenit corpus
eius & arma & lācēā sanguine cruentas
tam. Et ecce qdā de exercitu dicit: Luz
Julian⁹ perator: in exercitu moraret
affuit miles qdā ignoz q̄ vigēs calcari
bus equū audaci mēte Julianū impe
tūt: lanceā fortiter vibās: & ipsam per
medium p̄forauit. Et subito abscedēs
nulq̄ cōparuit. Ipse dō Julianus dū
adhuc spiraret: vt d̄ i historia tripary
tita: sanguine suo manus impleuit: et
in acre piccit dicēs: Uicisti me galilee
vicisti. Sicq̄ in his vocib⁹ expirauit:
& ab oibus suis insepult⁹ relict⁹ fuit.
Ecce quot nobis offerunt exempla vt
aīam immortalē sciam⁹. O dura corda

De beatitudine sanctorū. Sermo I

quid facitis? Cur aie salutē negligit?
Audite xpm dicentē. Mat. xvi. Quid
prodest hoī si vniuersuz mūdā lucrē:
aie nō sue detrimētū patiat. Aut quā
dabit cōmurationē p aīa sua. Qnera-
mus igit illā saluare: vt viuat cū xpo
hic p gram: et i futuro p gliam. Amen.
¶ Finit⁹ ē tractat⁹ de imortalitate aie
¶ Tabula in sequentē tractatum.

De beatitudie scrōrū fatuos hoies
q̄ nil credūt de futura vita. Sermo. s.
De gaudijs beatorum ex visū de dei:
et dotatione corporum: et loci habitas-
tione. Sermo. ij.

Incipit tractat⁹ de beatitudine san-
ctorū cuius sunt sermones. ij.
De beatitudine sanctorū in quo con-
futat fatuitas hoīm mūdanoz: q̄ non
credūt aliquid de vita futura. Ser. s.

Excelsa vestra co-

prosa ē i celis. Verba sunt
redēptoris nri originaliter
Mat. v. c. Tanta est quorū
dā stulticia vt arbitrent nulla esse bo-
na preter ea q̄ in pnti vita a pussimo
deo vsibus humanis pcedunt. Nil cre-
dūt: nil cogitāt: nil deniqz sperāt de fu-
tura celestis regni hereditate. Somni-
um putāt: immo fictionē et fabulā: q̄c-
quid fm omnē veritatē de sanctorū
beatitudine pclamāt. Vt oēm diligen-
tias adhibēt vt corporeis sensib⁹ in su-
is delectationib⁹ voluptuosis satisfi-
at. Aīam nō virtutib⁹: honestisqz mo-
ribus instruerē: et negligūt: et cōtēnūt
Properea equū esse celsū si in p̄senti
sermone de beatitudine verba fecero.
Nay illā cūcti desiderare debēt q̄ meri-
to pponēda est oibus q̄ ab hoīe p̄cio
haberi solēt. De hac qliber iust⁹ atqz
fidelis asserit illō Sapiētie. c. vii. Pre-
posui illā regnis et sedib⁹: et diuitias ni-
hil esse diti in cōparatione illius. Nec
cōparauī illi lapidē preciosuz: qm̄ om-
nē aurū in cōparatione illius: arena est
et argua: et tāqz lutū estimabitur argen-
tum in p̄spectu illius. Super salutem

et spēm dilexi eam: et pposui p luce ha-
bere illam: qm̄ inextinguibile est lumē
illius. Venerūt aut̄ mihi oīa bona paz
nter cū illa. Et igit disponamus ea q̄
tractaturi sumus ordine debito: beati-
tudinisqz laudes mirificētissimas cō-
plectamur: q̄ copiosa merces a nro sal-
natoze merito nuncupaf: de ipsa tria
mysteria principalia pponemus cons-
templanda.

Prīmū d: beatitudinis desideriu:
Secūm beatitudinis subiectū.
Tertiū beatitudinis obiectum.

¶ Quā beatitudo est bonū qd̄ cuncti des-
siderare debent. Caplm. s.

¶ Primū mysteriū cōtēplādū d:
beatitudinis desiderium. In
quo inducēda est cūctoꝝ mēs:
vt ad beatitudinē dirigat corz

dis affectū: illamqz virib⁹ totis conen-
tur adipisci. Nam et hoc ita pulchre lo-
quitur Seneca ad Lucillū. Ad summū
inquit bonū: et ppositū toti⁹ vite tue
respice. Illi em̄ consentire dē q̄cquid
agimus: id peccamus: qz de p̄ribus vi-
te oēs deliberamus: de tota nō nemo
desiderat. Errāt cōsilia nra: qz nō hnt
quo dirigant. Ignoranti quē portū pe-
rat: nullus finis certus est. hec ille.

¶ Sed vt pars ista lucidior fiat opus
est vt a tria dubia respondeamus.

Prīmū vtrū hoī pueniat agere pro-
pter finem.

Secūm vtruz finis humane vite sit
beatitudo.

Tertium vtrū beatitudo sit bonum
desiderabile.

¶ Ad primū dubiū r̄ndet sc̄tus Tho. s.
ij. q. s. q̄ actionū q̄ ab hoīe agunt: ille
sole pprie dicunt humane q̄ sunt proz
prie homis inquitū est hō. Differt au-
tē hō ab alijs irrationalib⁹ creaturis
in hoc qd̄ est dñs suoz actū: qd̄ fit per
rationē et volūtate. Ille itaqz actioes
pprie humane dicunt q̄ ex volūtate
deliberata procedūt. Alie nō non proz
prie humane sunt sicut dū mouet pe-
dē: vel fricat barbā alijs intencuz et si

*ho dicit ab
inly vrbib⁹*